

ПРОГРАМА
розвитку Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України
на 2025–2030 роки

претендента на посаду директора
Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності
Анатолія Кординця

Програма розвитку Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України базується на Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів НАПрН України від 26.03.2021 р. № 12-21 та Стратегії розвитку Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України на 2023–2027 роки, затвердженої рішенням Вченої рада Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності від 27.06.2023 р. та враховує особливості нормативного забезпечення наукової діяльності в умовах цифрової трансформації та реалізації європейських засад розбудови державотворення України. В основі програми покладені нормативні положення законів України «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про вищу освіту».

В сучасних умовах державно-правового розвитку основним завданням Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (надалі - Інститут) є наукове забезпечення модернізації правових відносин у сфері інтелектуальної власності в Україні, основних напрямів правової політики у сфері організації та діяльності державної системи охорони інтелектуальної власності, забезпечення правового супроводження процесів євроінтеграційного розвитку України, розбудови громадянського суспільства, утвердження та розвитку інституту прав людини і її основоположних свобод.

Реалізація цього завдання забезпечується за рахунок:

- утвердження Інституту як провідного національного науково-експертного центру у сфері формування та реалізації державно-правової політики у сфері інтелектуальної власності;
- участі в реформуванні національної правової системи охорони

інтелектуальної власності в умовах європейської інтеграції України, в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку України;

- зміцнення наукового потенціалу Інституту, розширення предметної сфери фундаментальних і прикладних наукових досліджень, спрямованих на пріоритетні для держави напрями науки, інноваційний розвиток держави і суспільства;

- активізації науково-експертної та науково-методичної роботи з метою підвищення якості законотворчої та правозастосовної діяльності органів державної влади, правоохоронних та судових органів у сфері інтелектуальної власності;

- підготовки практичних рекомендацій щодо вдосконалення діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних і судових органів у сфері діяльності Інституту;

- активної інтеграції Інституту в міжнародний науковий та європейський дослідницький простір, подальше розширення міжнародного співробітництва в науковій, освітній, інноваційній діяльності;

- забезпечення постійного професійного зростання та творчого потенціалу науковців Інституту;

- впровадження сучасних інформаційних технологій у наукову та освітню діяльність Інституту, забезпечення проведення його просвітницької та видавничої діяльності.

Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України є єдиною спеціалізованою державною науковою установою, яка здійснює в Україні фундаментальні та прикладні дослідження у сфері інтелектуальної власності. Інститут є провідною науковою установою України, що забезпечує проведення наукових досліджень з широкого спектру проблем права інтелектуальної власності, сприяє розвитку і реалізації державної політики у сфері охорони інтелектуальної власності та інноваційної діяльності.

Метою програми є розвиток Інституту як провідної наукової установи в Україні, складової державної системи правової охорони інтелектуальної власності, яка в умовах цифрової трансформації та європейської інтеграції України проводить фундаментальні та прикладні дослідження, сприяє реалізації державної політики охорони інтелектуальної власності та інноваційної діяльності, забезпечує міжнародне наукове співробітництво у

сфері інтелектуальної власності.

Стратегічною ціллю програми є забезпечення подальшого розвитку Інституту як:

- провідного національного наукового та науково-освітнього центру у сфері інтелектуальної власності;
- провідної експертної установи в галузі нормопроєктування та правозастосування у сфері інтелектуальної власності;
- провідної наукової установи у сфері державної системи правової охорони інтелектуальної власності.

Із метою реалізації стратегічних цілей та напрямів розвитку Інституту, діяльність Інституту має забезпечити реалізацію наступних **основних стратегічних завдань:**

- 1. Розвиток фундаментальних та прикладних досліджень в галузі права інтелектуальної власності в умовах цифрової трансформації та європейської інтеграції України.*
- 2. Розвиток співпраці з органами державної влади, правоохоронними органам у сфері інтелектуальної власності та правового забезпечення інноваційної діяльності.*
- 3. Забезпечення інформаційної, виховної та просвітницької діяльності в галузі права інтелектуальної власності. Популяризація знань у сфері інтелектуальної власності, активна просвітницька діяльність та участь у формуванні правової культури поваги до інтелектуальної власності.*
- 4. Забезпечення діяльності Інституту у сфері інтеграції науки та освіти.*
- 5. Розвиток діяльності Інституту як провідного національного наукового та експертного центру з інтелектуальної власності.*
- 6. Розвиток міжнародного співробітництва щодо охорони об'єктів інтелектуальної власності, проведення спільних наукових досліджень, участь у міждисциплінарних грантових проєктах та у сферах науки, освіти, інноваційної діяльності, європейської інтеграції України.*
- 7. Забезпечення розвитку наукового потенціалу працівників Інституту, підвищення престижу наукової праці, їх професійного зростання та творчої реалізації.*

Пріоритетні напрями реалізації стратегічних завдань розвитку Інституту

1. Розвиток фундаментальних та прикладних наукових досліджень у сфері інтелектуальної власності.

Фундаментальні та прикладні наукові дослідження у сфері інтелектуальної власності передбачають проведення міждисциплінарних та галузевих наукових робіт, спрямованих на розвиток сфери інтелектуальної власності у стратегічних напрямках генезису національної правової науки з урахуванням наступних факторів:

1.1. в умовах реалізації євроінтеграційних засад державотворення України як кандидата у держави-члени ЄС;

1.2. в умовах дії правового режиму воєнного стану та повоєнної розбудови України;

1.3. в умовах впливу процесів цифрової трансформації на сферу інтелектуальної власності та інноваційної діяльності;

1.4. внаслідок впливу міжнародних правових та економічних стандартів у забезпеченні охорони і захисту прав інтелектуальної власності та інноваційного розвитку;

1.5. в умовах реалізації концепції відкритої науки та її впливу на сферу інтелектуальної власності з урахуванням інтеграції національної науки до європейського та міжнародного дослідницького простору.

2. Розвиток співпраці з органами державної влади, правоохоронними органам у сфері інтелектуальної власності та правового забезпечення інноваційної діяльності.

Одним зі стратегічних напрямів розвитку Інституту є продовження співпраці з органами державної влади та органами місцевої влади, участь Інституту у розбудові державної системи правової охорони інтелектуальної власності, подальший розвиток співпраці з Державною організацією «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій».

Реалізація поставленого завдання передбачає:

1. Наукове супроводження реформи державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні.

2. Забезпечення моніторингу ефективності чинного законодавства України в галузі права інтелектуальної власності та визначення перспективних напрямів його розвитку, удосконалення, впровадження результатів наукової діяльності у законотворчу діяльність в цій сфері.

3. Науково-експертний супровід проєктів нормативно-правових актів і програмних документів у сфері інтелектуальної власності.

4. Здійснення аналітичних досліджень щодо правотворчої та правозастосовної діяльності у сфері інтелектуальної власності.

5. Підготовка пропозицій щодо удосконалення законодавства у сфері охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

6. Надання науково-правових висновків на проєкти нормативно-правових актів у сфері права інтелектуальної власності.

7. Підготовка аналітичних матеріалів щодо узагальнення національної або міжнародної практики застосування законодавства у сфері права інтелектуальної власності.

8. Сприяння залученню працівників Інституту до роботи консультативно-дорадчих органів, робочих груп з розробки законопроєктів охорони інтелектуальної власності та правового супроводу інноваційної діяльності.

9. Організаційно-методична підтримка діяльності по наданню практичної допомоги органам державної влади, правоохоронним та судовим органам, органам місцевої влади з питань інтелектуальної власності.

3. Забезпечення інформаційної, виховної та просвітницької діяльності в галузі права інтелектуальної власності. Популяризація знань у сфері інтелектуальної власності, активна просвітницька діяльність та участь у формуванні правової культури поваги до інтелектуальної власності.

Роль Інституту у процесі популяризації знань у сфері інтелектуальної власності та розвитку інформаційних ресурсів базується на наступних напрямках:

1. Популяризація наукових досліджень у сфері інтелектуальної власності, включаючи підготовку монографічних, аналітичних, науково-практичних праць, в яких висвітлюються основні результати досліджень Інституту.

2. Використання існуючих в Інституті та розробка нових електронних наукових та освітніх ресурсів, створення спеціалізованих баз даних наукових робіт та інших матеріалів.

3. Впровадження сертифікованих програм у сфері інтелектуальної власності, спрямованих на поглиблення знань у цій галузі як серед представників професійного середовища (державних службовців, правників, освітян, науковців тощо), так серед широких верст суспільства.

4. Популяризація результатів наукової та освітньої діяльності Інституту шляхом розширення входження періодичних видань Інституту до міжнародних наукометричних баз даних, розсилки примірників видань Інституту до

бібліотек провідних університетів світу.

5. Розвиток освітньо-наукових програм здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, науково-методичне супроводження процесів впровадження та забезпечення реалізації закладами вищої освіти програм підготовки здобувачів освіти у сфері інтелектуальної власності другого (магістерського) рівня.

6. Створення сучасних баз електронних наукових та освітніх ресурсів, спрямованих на популяризацію та поширення знань у сфері інтелектуальної власності.

7. Продовження активного впровадження та використання у навчальному процесі сучасних інформаційних технологій, що охоплює підготовку та впровадження в освітній процес наукової та навчально-методичної літератури з використанням інформаційних систем навчання.

8. Розвиток науково-методичної бази забезпечення стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників наукових установ та закладів вищої освіти України та іноземних держав з метою підвищення їх кваліфікації за напрямками спеціалізації Інституту.

9. Підготовка теоретичних та науково-практичних видань, науково-методичних рекомендацій і узагальнень судової практики, аналітичних матеріалів з питань інтелектуальної власності.

10. Співпраця та координація діяльності наукових установ, закладів вищої освіти, науково-освітніх центрів за напрямом спеціалізації по розробці актуальних проблем права інтелектуальної власності, розвитку законодавства у даній сфері.

4. Забезпечення діяльності Інституту у сфері інтеграції науки та освіти.

Діяльність Інституту спрямована на створення умов для реалізації його інтелектуального потенціалу у межах освітньої, наукової і науково-технічної діяльності, забезпечення використання досягнень національної та світової науки у сфері інтелектуальної власності для задоволення потреб суспільства.

Реалізація зазначеного завдання здійснюється у наступних напрямках:

1. Забезпечення якісної підготовки фахівців у галузі знань 081 Право з урахуванням особливостей наукової діяльності Інституту.

2. Підготовка наукових кадрів у сфері права інтелектуальної власності.

3. Впровадження сертифікованих програм навчання у сфері інтелектуальної власності, дистанційних технологій в освітню діяльність.

4. Проведення моніторингу національної системи наукових досліджень у

сфері інтелектуальної власності за різними галузями знань.

5. Впровадження результатів наукових досліджень в освітній процес, відкриття спільних освітньо-професійних, освітньо-наукових та наукових програм у сфері права інтелектуальної власності внаслідок розширенню співпраці з провідними партнерами зі сфери науки, освіти і бізнесу.

6. Розробка і реалізація міждисциплінарних навчальних і дослідницьких проєктів та програм підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

7. Підтримка діяльності науково-освітніх центрів, створених спільно з закладами вищої освіти України, подальша розбудова таких центрів з національними та іноземними партнерами.

8. Спільне проведення наукових та науково-практичних заходів з провідними закладами вищої освіти в Україні та державами-членами ЄС.

9. Формування методології наукових досліджень у сфері інтелектуальної власності, координація напрямів та тем дисертаційних досліджень у сфері інтелектуальної власності.

5. Розвиток діяльності Інституту як провідного національного наукового та експертного центру з інтелектуальної власності передбачає виконання наступних завдань:

1. Підготовка науково-експертних висновків у сфері інтелектуальної власності за зверненнями органів державної влади, правоохоронних та судових органів, органів місцевої влади.

2. Підготовка науково-правових висновків щодо якості проєктів нормативно-правових актів у галузі інтелектуальної власності.

3. Підготовка науково-експертних висновків щодо практики застосування законодавства у сфері інтелектуальної власності.

4. Проведення аналітичних досліджень у сфері права інтелектуальної власності, зокрема у частині гармонізації національного законодавства з нормами законодавства Європейського Союзу.

5. Розробка концептуальних засад розвитку законодавства в галузі права інтелектуальної власності.

6. Організація та координація роботи з науково-методичного, інформаційного, експертного забезпечення та розробки проєктів нормативно-правових актів у галузі інтелектуальної власності.

7. Забезпечення моніторингу поточного стану правового регулювання суспільних відносин у галузі інтелектуальної власності.

6 Розвиток міжнародного співробітництва щодо охорони об'єктів інтелектуальної власності, проведення спільних наукових досліджень, участь у міждисциплінарних грантових проєктах у сфері науки, освіти, інноваційної діяльності в умовах європейської інтеграції України

Одним із пріоритетних напрямів розвитку Інституту є міжнародне наукове співробітництво у сфері інтелектуальної власності.

Забезпечення міжнародного співробітництва Інституту здійснюється у наступних напрямках:

1. Ініціювання міжнародних науково-дослідних проєктів та залучення міжнародних грантів на проведення спільних наукових досліджень.

2. Розвиток співпраці із зарубіжними закладами вищої освіти та науковими установами країн Європейського Союзу.

3. Сприяння опублікуванню результатів наукових досліджень працівників Інституту у зарубіжних виданнях, включаючи ті, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, створення умов для підготовки та опублікування наукових праць спільно з іноземним колегами.

4. Проведення міжнародних наукових та науково-практичних заходів з метою публічної презентації отриманих результатів наукових та експертних досліджень.

5. Систематичний моніторинг стану і тенденцій розвитку сфери правового регулювання інтелектуальної власності в Європейському Союзі та на міжнародному рівні.

6. Сприяння участі працівників Інституту у міжнародних та європейських проєктах.

7. Забезпечення розвитку наукового потенціалу працівників Інституту, підвищення престижу наукової праці, їх професійного зростання та творчої реалізації.

Діяльність Інституту як провідної наукової та експертної установи в галузі інтелектуальної власності базується на науковому потенціалі його працівників - високо кваліфікаційних наукових кадрів у сфері інтелектуальної власності.

У цьому аспекті діяльність Інституту полягає у створенні та забезпеченні умов для підвищення кваліфікації його працівників, кількісного і якісного зростання кадрового складу Інституту, розвитку наукового потенціалу його працівників. Реалізація зазначеного завдання передбачає здійснення

наступних заходів:

1. Створення сприятливих умов для наукової діяльності працівників Інституту, в тому числі шляхом сприяння у підготовці дисертаційних досліджень та проходження стажувань органах державної влади, закладах освіти, наукових установах за профілем здійснюваних наукових досліджень.

2. Сприяння публікаційної активності працівників Інституту, у тому числі у виданнях, які індексуються в міжнародних науково-метричних базах Scopus та Web of Science, популяризація наукового доробку Інституту, створення умов зростання індексів цитувань наукових працівників Інституту.

3. Заохочення науковців Інституту до поглиблення знань у сфері інтелектуальної власності. Створення сучасних комфортних умов праці. Підвищення ефективності системи матеріального й морального заохочення працівників Інституту.

4. Сприяння застосуванню працівниками Інституту новітніх методів викладання, організації та проведення наукових та освітніх заходів.

5. Розвиток міжнародного співробітництва у науковій сфері, що сприятиме поширенню та інтеграції наукових та освітянських здобутків працівників Інституту у світовий та європейський дослідницький простір.

Доктор юридичних наук, професор

Анатолій КОДИНЕЦЬ